

persbericht

Parnassusplein 5
Postbus 16164
2500 BD Den Haag
T 070 340 70 00
F 070 340 70 44
www.scp.nl

Inlichtingen bij
Dr. M. Cloin
m.cloin@scp.nl
T 070 340 7984/7000

Nederlanders willen graag meer zeggenschap over hun werktijden

Den Haag, 11 november 2010

- 60% van de vrouwen en 52% van de mannen tussen de 20 en 65 jaar heeft meerdere malen per week of per maand het gevoel het *te* druk te hebben.
- Vooral lange werkweken en overwerk geven het gevoel onder tijdsdruk te staan. Ouders van kinderen tot 13 jaar en mantelzorgers voelen vaker dan gemiddeld tijdsdruk. Vrouwen meer dan mannen.
- De balans tussen werk en privé zou volgens burgers verbeteren als er meer voorzieningen buiten werktijd open zijn (49%) of als men makkelijker vrij kan nemen voor een ziek kind of familielid (46%). Verder bestaat er een sterke wens om de werktijden meer af te stemmen op het privéleven (42%).
- Bijna de helft van de werkenden wil de huidige eigen arbeidsduur niet veranderen (48%) of wil minder werken (33%). Een deel wil echter wèl meer uren werken als zij hun werktijden beter op het privéleven af kunnen stemmen (39%), als zij (deels) thuis kunnen werken (33%) of over een huishoudelijke hulp kunnen beschikken (28%, vooral vrouwen). Slechts 7% wil meer uren werken als scholen en kinderopvang van 7 tot 19 uur geopend zijn.

Dit zijn enkele bevindingen uit het rapport *Tijd op orde? Een analyse van de tijdsorde vanuit het perspectief van de burger* van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). In het rapport gaan dr. Mariëlle Cloin, Marjon Schols MSc en dr. Andries van den Broek in op de vraag in hoeverre de tijden van betaald werk, de schooltijden en de openingstijden van winkels en voorzieningen aansluiten op de tijdsbesteding en behoeften van burgers. Tegelijk met het rapport verschijnt de essaybundel *Komt tijd, komt raad? Essays over mogelijkheden voor een nieuwe tijdsorde*. In deze bundel geven enkele deskundigen hun visie op de problemen met de huidige tijdsorde. Beide publicaties zijn op donderdag 11 november

verschenen. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de Directie Emancipatie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Persbericht

Meeste voorzieningen alleen onder werktijd geopend

Door de toenemende arbeidsdeelname van vrouwen zijn er steeds meer tweeverdieners (met en zonder kinderen) en alleenstaande werkenden. De openingstijden van publieke en private voorzieningen (waaronder kinderopvang) en de schooltijden vallen vrijwel samen met de tijden waarop de meeste mensen aan het werk zijn. Op doordeweekse dagen overdag dus. In dit rapport wordt beschreven welke problemen dat voor burgers oplevert en hoe zij die problemen willen oplossen.

Tijdsdruk vooral een probleem voor degenen die veel (over)werken

Nederlanders hebben het de afgelopen decennia drukker gekregen. Zij verdelen hun tijd steeds vaker over betaald werk, huishouden, de zorg voor kinderen en vrije tijd. Dat leidt voor veel mensen tot tijdsdruk: 60% van de vrouwen en 52% van de mannen tussen de 20 en 65 heeft het naar eigen zeggen meerdere malen per maand of zelfs per week te druk. Gevoelens van tijdsdruk hangen vooral samen met het tijdsbeslag van betaald werk, zoals een lange werkweek, regelmatig overwerken en vertragingen in woon-werkverkeer. Het maakt ook uit of men het prettig vindt om veel te doen te hebben: iemand die van drukte houdt, kan meer hebben en ervaart minder tijdsdruk. Ouders van kinderen tot 13 jaar en mantelzorgers ervaren een meer dan gemiddeld hoge tijdsdruk. In het algemeen geldt echter dat het werk een grotere bron van tijdsdruk vormt dan de zorgtaken.

Liever een betere balans tussen werk en privé dan verruiming van de arbeidsduur

Wie werkt wil graag meer zeggenschap over en flexibiliteit in de werktijden: meer mogelijkheden om de werktijden op het privéleven af stemmen en vrij te kunnen nemen voor een ziek kind of familielid. Ook een betere afstemming van de openingstijden van voorzieningen wordt belangrijk gevonden. In mindere mate vormen meer zeggenschap over en flexibiliteit in de werktijden ook een stimulans om (meer uren) betaald te gaan werken. De meeste werknemers willen echter niet meer uren werken. Een uitzondering vormen de vrouwen met de kleinste deeltijdbanen (1-11 uur per week). Van hen wil ruim de helft gemiddeld 5 uur per week meer werken. Vrouwen met grotere deeltijdbanen (28-34 uur per week) en voltijdbanen (≥ 35 uur per week) willen overwegend juist minder uren werken. Een flexibelere tijdsorde zal naar verwachting dan ook eerder leiden tot een betere balans tussen werk en privé dan tot een toename van het aantal gewerkte uren.

Weinig belangstelling voor vergaande verruiming van kinderopvang- en schooltijden

Een klein deel van de ouders geeft aan kinderopvang met flexibele dagdelen (22%) of ruimere openingstijden te willen (17%). Zij willen dat echter vooral voor noodgevallen (resp. 11% en 7%). Weinig ouders hebben behoefte aan meer opvang buiten kantoortijden. Een deel van de ouders zou in plaats van de klassieke schooltijden liever een brede school willen (8%) en vaker nog een school met een continuooster (geen haal- en brengmoment tussen de middag, 19%). Voor schooltijden met een veel ruimer dagenvenster, bijvoorbeeld van 7.00 uur tot 19.00 uur, bestaat nauwelijks animo.

Individueel probleem of een probleem van de samenleving?

Persbericht

De meeste mensen zien hun drukke leven vooral als een probleem van henzelf. 'Als ik mijn leven anders wil, omdat ik stress heb, dan moet ik mijn prioriteiten bijstellen', werd gezegd. Voor de meeste van hen is het moeilijk voor te stellen hoe de tijdsorde in het algemeen beter zou kunnen worden georganiseerd. Anders dan burgers zien deskundigen de problemen met de tijdsorde wel als een probleem van de samenleving of arbeidsorganisaties. In de essaybundel *Komt tijd, komt raad? Essays over mogelijkheden voor een nieuwe tijdsorde* doen zij suggesties voor de richting waarin oplossingen gezocht kunnen worden.

SCP/publicatie 2010-26 *Tijd op orde? Een analyse van de tijdsorde vanuit het perspectief van de burger* (2010). Mariëlle Cloïn, Marjon Schols en Andries van den Broek, m.m.v. Maria Koutamanis. Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau, ISBN 978 90 377 0520 1, prijs € 25,90.

SCP/publicatie 2010-30 *Komt tijd, komt raad? Essays over mogelijkheden voor een nieuwe tijdsorde* (2010). Andries van den Broek en Mariëlle Cloïn (red.). Den Haag, Sociaal en Cultureel Planbureau, ISBN 978 90 377 0523 2, prijs € 18,50.

De publicaties zijn verkrijgbaar bij de (internet)boekhandel of te bestellen via de website: www.scp.nl.

Voor meer informatie: dr. Mariëlle Cloïn, tel: 070 – 340 7984/7000, e-mail: m.cloin@scp.nl.